

Månadsrapport januari 2024 – Kall och blåsig januari ger mycket vindkraft till goda priser

Översänder januari månads vindrapport. En kall och blåsig månad gav ett vindindex på 136 % och nytt produktionsrekord på över 4 TWh. Den genomsnittliga utnyttjandegraden för december uppgick till 39 % och produktionstiden till 76 %. Den dygnsvisa medeleffekten pendlade mellan 13 % och 67 % av installerad effekt.

Nu finns totalt installerat 16 905 MW i 5 693 anläggningar (> 50 kW).

Den kraftiga vindkraftutbyggnaden fortsätter framför allt beroende på tidigare tagna investeringsbeslut. En mer avvaktande inställning kan dock skönjas beroende på ökade kostnader och osäkra framtida elpriser. Det lokala motståndet har också medfört en avmattning i utbyggnadstakten. Allt fler nya projekt utvecklas därför till havs där man räknar med mindre lokalt motstånd, men där försvarsmaktens krav och kraftiga fördyring skapar nya utmaningar. Nu ligger också kostnaden för havsanslutningen på exploatören och kostnaderna för sk systemtjänster är nu också under diskussion vilket ytterligare kan försämra vindkraftens konkurrenskraft. Med en ökad efterfrågan på elkraft och att ingen aktör, vare sig kraftproducenter eller distributionsansvariga, längre ansvarar för byggande av effektkapacitet, dvs planerbar kraftproduktion, finns risk för allt större obalanser i kraftsystemet och därmed kraftigt fluktuerande elpriser. Det allt större underskottet i södra Sverige, speciellt vid svaga vindar, håller därför uppe elpriserna på en dysfunktionell nivå.

Europas alltmer integrerade elmarknad har nu visat sig få allt större inflytande på svenska elpriser. Kriget mellan Ryssland och Ukraina med sanktioner och handelskrig mellan EU och Ryssland medför höga olje- och gaspriser och därmed rekordhöga elpriser. Tyskland som har lagt ned både kol- och kärnkraftkapacitet bygger alltmer väderberoende elkraftproduktion. Vid svaga vindar måste därför elproduktion i Tyskland ske med den dyra naturgasen som därmed bli prissättande för all elproduktion och som därmed påverkar elpriserna i Sverige, speciellt i södra Sverige. Å andra sidan har denna kraftiga utbyggnad av vind och solkraft skapat ytterligare problem vid överproduktion eftersom flertalet vindkraftverk inte kan nedregleras samtidigt som transportkapaciteten av elkraft är begränsad. I dagsläget kan endast dessa problem lösas med prissättningen via oerhört stora prisdifferenser. På sikt diskuteras vätgasproduktion eller pumpkraftverk som på sikt kan svälja en del av denna överproduktion men som ytterligare ökar totalkostnaden för elkraftsystemet. Även den allt bättre batteritekniken kan också bidra till stabiliteten. Åtminstone måste eldistributionssystemet kraftigt byggas ut om en fortsatt satsning på väderberoende elproduktion skall ske. Ansvarig för detta i Sverige är Svenska Kraftnät.

Vattenmagasinen har tappat alltmer vatten på grund av kallt väder och nivån är nu lägre än normalt och kärnkraftverken har haft generatorproblem och producerar inte för fullt. Nu ger inte heller solcellerna någon produktion att tala om. Dock har månadens höga vindkraftproduktion kompenserat detta bortfall och elpriserna har till och med fallit tillbaka något jämfört med december. Priset för utsläppsrätterna har kraftigt sjunkit och ligger nu inom intervallet 60- 70 Euro/ton (ungefär lika många ören per kWh el). I nedanstående tabell visas elprisutvecklingen i Skandinavien de senaste 12 månaderna.

Prisområde	SYST	SE1	SE2	SE3	SE4	FI	DK1	DK2	Oslo	Kr.sand	Bergen	Molde
Jan 2023	1021	704	704	926	1044	882	1260	1116	1325	1325	1348	730
feb	914	520	520	825	1028	897	1323	1228	1175	1176	1133	498
mars	926	565	565	806	918	833	1110	1006	1122	1122	1126	639
april	883	665	665	687	739	686	1092	949	1094	1094	1114	687
maj	425	278	278	390	735	301	839	752	760	780	764	306
juni	613	516	516	531	1034	507	1079	1067	731	962	730	234
juli	411	374	374	377	418	385	756	761	376	703	381	293
aug	405	238	238	270	495	790	1019	1023	208	754	208	206
sept	161	109	109	243	513	390	1005	1014	12	596	12	102
okt	310	176	176	331	359	439	698	662	430	505	426	162
nov	860	609	609	821	847	803	1017	940	1025	1025	1025	639
dec	814	726	726	792	802	858	782	798	908	883	908	768
Jan 2024	763	611	612	803	840	1194	843	882	914	858	899	641

Totalt är nu 828 verk anslutna till den automatiska avläsningen, ca 40 rapporterar manuellt och ca 4 800 rapporterar inte till Vindstat. Vi har tyvärr tappat ytterligare ett antal verk beroende på bortkopplingen av det analoga kopparnätet.

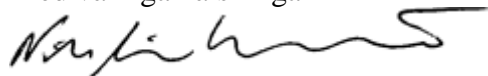
Vi påminner enerconägare om att vi eventuellt behöver ett nytt medgivande att vi får ta del av verkens produktionsdata.

Det finns fortfarande ganska många verk där kommunikationen inte fungerar. Vi ber Er som är anslutna till det automatiska avfrågningsystemet att kontinuerligt kontrollera att kommunikationen med verken upprätthålls och att meddela om verket är skrotat.

Om kommunikationssystemet av någon anledning inte fungerar runt ett månadsskifte, det vill säga verket är gråmarkerat på hemsidan www.vindstat.nu, kan det inträffa att vi inte får med verket i fråga i månadsrapporten. När kommunikationen åter fungerar fördelas den ackumulerade produktionen ut på de saknade dygnen. Dessa "beräknade" värden införs sedan i statistiken.

Månadsrapporter och tidigare årsrapporter finns också på www.vindstat.com och som vanligt på www.vindstat.nu. Vindkraftprognoser för de närmaste dygnen visas på www.vindstat.com.

Med vänliga hälsningar

Nils-Erik Carlstedt

Vindstat AB